

Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentsete versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

► **B** EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV (EL) 2019/633,
17. aprill 2019,
mis käsitleb põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahelas ettevõtjatevahelistes suhetes esinevaid ebaausaid kaubandustavasid
(ELT L 111, 25.4.2019, lk 59)

Parandatud:

► **C1** Parandus, ELT L 24, 3.2.2022, lk 138 (2019/633)

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV (EL)
2019/633,**

17. aprill 2019,

mis käsitleb põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahelas ettevõtjatevahelistes suhetes esinevaid ebaausaid kaubandustavasid

Artikkel 1

Reguleerimise ja kohaldamisala

1. Eesmärgiga võidelda tavade vastu, mis kalduvad suurel määral kõrvale heast äritavast, on vastuolus hea usu ja ausa kauplemise põhimõttega ning mille üks kaubanduspartner on ühepoolset kehtestanud teise suhtes, sätestatakse käesolevas direktiivis selliste ebaausate kaubandustavade miinimumloetelu, mis on põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahelas ostjate ja tarnijate vahel keelatud, ning nähakse ette nende keeldude järgimise tagamiseks miinimumnormid ja nõuete täitmise eest vastutavate asutuste vahelise koostöö kord.

2. Käesolevat direktiivi kohaldatakse teatavate ebaausate kaubandustavade suhtes, mis tulevad ette olukorras, kus põllumajandustooteid ja toiduaineid müüb

- a) tarnija, kelle aastakäive on kuni 2 000 000 eurot, ostjale, kelle aastakäive on suurem kui 2 000 000 eurot;
- b) tarnija, kelle aastakäive on suurem kui 2 000 000 eurot, kuid ei ületa 10 000 000 eurot, ostjale, kelle aastakäive on suurem kui 10 000 000 eurot;
- c) tarnija, kelle aastakäive on suurem kui 10 000 000 eurot, kuid ei ületa 50 000 000 eurot, ostjale, kelle aastakäive on suurem kui 50 000 000 eurot;
- d) tarnija, kelle aastakäive on suurem kui 50 000 000 eurot, kuid ei ületa 150 000 000 eurot, ostjale, kelle aastakäive on suurem kui 150 000 000 eurot;
- e) tarnija, kelle aastakäive on suurem kui 150 000 000 eurot, kuid ei ületa 350 000 000 eurot, ostjale, kelle aastakäive on suurem kui 350 000 000 eurot.

Tarnijate ja ostjate esimese lõigu punktides a–e osutatud aastakäivet tuleb käsitada vastavalt komisjoni soovitus 2003/361/EÜ⁽¹⁾ lisa asjakohastele osadele ja eelkõige selle lisa artiklitele 3, 4 ja 6, sealhulgas mõistete „autonoomne ettevõtja“, „partnerettevõtja“, „sidusettevõtja“ määratlustele ja muule aastakäibega seonduvale.

Erandina esimesest lõigust kohaldatakse käesolevat direktiivi olukorras, kus põllumajandustooteid ja toiduaineid müüb tarnija, kelle aastakäive on kuni 350 000 000 eurot kõigile ostjatele, kes on avaliku sektori asutused.

Käesolevat direktiivi kohaldatakse müügi suhtes, mille puhul kas tarnija või ostja või mõlemad on asutatud liidus.

Käesolevat direktiivi kohaldatakse ka teenuste suhtes, mida ostja osutab tarnijale artiklis 3 osutatud juhtudel.

Käesolevat direktiivi ei kohaldata tarnijate ja tarbijate vaheliste kokkulepete suhtes.

⁽¹⁾ Komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitus 2003/361/EÜ mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratlemise kohta (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36).

▼B

3. Käesolevat direktiivi kohaldatakse tarnelepingute suhtes, mis on sõlmitud pärast käesoleva direktiivi ülevõtmise meetmete kohaldamise alguskuupäeva vastavalt artikli 13 lõike 1 teisele lõigule.

4. Tarnelepingud, mis on sõlmitud enne käesoleva direktiivi ülevõtmise meetmete avaldamise kuupäeva vastavalt artikli 13 lõike 1 esimesele lõigule, viiakse käesoleva direktiiviga kooskõlla 12 kuu jooksul pärast nimetatud avaldamiskuupäeva.

*Artikkel 2***Mõisted**

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „põllumajandustooted ja toiduained“ – ELi toimimise lepingu I lisas loetletud tooted ning kõnealuses lisas loetlemata tooted, mis on töödeldud toiduna kasutamiseks, kasutades nimetatud lisas loetletud tooteid;
- 2) „ostja“ – elu- või asutamiskohast sõltumata füüsiline või juriidiline isik või mis tahes liidu avaliku sektori asutus, kes ostab põllumajandustooted ja toiduaineid; mõiste „ostja“ võib hõlmata ka selliste füüsiliste või juriidiliste isikute rühma;
- 3) „avaliku sektori asutus“ – riigi, piirkonna või kohaliku omavalitsuse asutus, avalik-õiguslik isik, ühe või mitme nimetatud asutuse või avalik-õigusliku isiku moodustatud ühendus;
- 4) „tarnija“ – elu- või asutamiskohast sõltumata põllumajandustootja või füüsiline või juriidiline isik, kes müüb põllumajandustooted ja toiduaineid; mõiste „tarnija“ võib hõlmata ka selliste põllumajandustootjate või selliste füüsiliste või juriidiliste isikute rühma, sealhulgas tootjaorganisatsiooni, tarnijaorganisatsiooni ning selliste organisatsioonide liitu;
- 5) „riknevad põllumajandustooted ja toiduained“ – põllumajandustooted ja toiduained, mis oma olemuse või töötlemisastme tõttu muutuvad eeldatavalt müügikõlbmatuks 30 päeva jooksul pärast koristamist, tootmist või töötlemist.

*Artikkel 3***Ebaausate kaubandustavade keelustamine**

1. Liikmesriigid tagavad, et keelustatakse vähemalt kõik järgmised ebaausad kaubandustavad:

a) ostja maksab tarnijale

i) kui tarnelepingus on ette nähtud toodete regulaarne tarnimine:

- riknevate põllumajandustoodete ja toiduainete eest hiljem kui 30 päeva pärast kokkulepitud tarneperioodi lõppu, mille jooksul tarded on tehtud, või hiljem kui 30 päeva pärast kõnealuse tarneperioodi eest makstava summa kindlaksmääramise kuupäeva, olenevalt sellest, kumb on hilisem;
- muude põllumajandustoodete ja toiduainete eest hiljem kui 60 päeva pärast kokkulepitud tarneperioodi lõppu, mille jooksul tarded on tehtud, või hiljem kui 60 päeva pärast kõnealuse tarneperioodi eest makstava summa kindlaksmääramise kuupäeva, olenevalt sellest, kumb on hilisem;

käesolevas punktis nimetatud makseperioodide puhul ei tohi kokkulepitud tarneperiood olla ühelgi juhul pikem kui üks kuu;

▼B

ii) kui tarnelepingus ei ole toodete regulaarne tarnimine ette nähtud:

- riknevate põllumajandustoodete ja toiduainete eest hiljem kui 30 päeva pärast tarne kuupäeva või hiljem kui 30 päeva pärast makstava summa kindlaksmääramise kuupäeva, olenevalt sellest, kumb on hilisem;
- muude põllumajandustoodete ja toiduainete eest hiljem kui 60 päeva pärast tarne kuupäeva või hiljem kui 60 päeva pärast makstava summa kindlaksmääramise kuupäeva, olenevalt sellest, kumb on hilisem.

Olenemata käesoleva punkti alapunktidest i ja ii, kui ostja määrab kindlaks makstava summa,

- algavad punktis i osutatud makseperioodid selle kokkulepitud tarneperioodi lõppedes, mille jooksul on tarned tehtud, ning
- algavad punktis ii osutatud makseperioodid tarne kuupäeval;

▼C1

b) ostja tühistab riknevate põllumajandustoodete ja toiduainete tellimused nii lühikese etteteatamisega, et ei saa mõistlikult eeldada, et tarnija leiab neile toodetele muid turustus- või kasutusvõimalusi; tühistamist vähem kui 30 päeva ette käsitatakse alati lühikese etteteatamisena; liikmesriigid võivad eri sektorite jaoks asjakohaselt põhjendatud juhtudel kehtestada 30 päevast lühemad makseperioodid;

▼B

- c) ostja muudab ühepoolset põllumajandustoodete ja toiduainete tarnelepingu tingimusi, mis on seotud põllumajandustoodete ja toiduainete tarnete või kohaletoimetamise sageduse, viisi, koha, aja või mahuga, kvaliteedistandardite, maksetingimuste või hindadega või üksnes selliste teenuste osutamisega, millele osutatakse lõikes 2;
- d) ostja nõuab tarnijalt makseid, mis ei ole seotud tarnija põllumajandustoodete ja toiduainete müügiga;
- e) ostja nõuab, et tarnija maksaks põllumajandustoodete ja toiduainete raiskumise või kao või mõlema eest, kui tegu ei ole tarnija hooletuse või süüga, kui see on toimunud ostja ruumides või kui omandiõigus on ostjale üle läinud;
- f) ostja keeldub kirjalikult kinnitamast ostja ja tarnija vahel sõlmitud tarnelepingu tingimusi, mille kohta tarnija on palunud kirjalikku kinnitust; seda sätet ei kohaldata juhul, kui tarneleping käsitleb tooteid, mida tootjaorganisatsiooni, sealhulgas ühistu liige tarnib tootjaorganisatsioonile, mille liige ta on, kui asjaomase tootjaorganisatsiooni põhikiri või selles sätestatud või sellest tulenevad reeglid ja otsused sisaldavad sätteid, millel on tarnelepinguga sarnane mõju;
- g) ostja omandab ebaseaduslikult tarnija ärisaladuse, kasutab seda või avalikustab selle Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/943 ⁽²⁾ tähenduses;
- h) ostja ähvardab tarnijat kaubanduslike survemeetmetega või kasutab tarnija vastu suunatud kaubanduslike survemeetmeid, kui tarnija kasutab oma lepingust tulenevaid ja juriidilisi õigusi, sealhulgas esitades kaebuse või tehes uurimise käigus koostööd nõuete täitmise eest vastutavate asutustega;
- i) ostja nõuab tarnijalt kompensatsiooni tarnija toodete müügiga seotud kliendikaebuste läbivaatamise eest, kuigi kaebuse põhjus ei ole seotud tarnija hooletuse või süüga.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/943, milles käsitletakse avalikustamata oskusteabe ja äriteabe (ärisaladuste) ebaseadusliku omandamise, kasutamise ja avalikustamise vastast kaitset (ELT L 157, 15.6.2016, lk 1).

▼B

Esimese lõigu punktis a osutatud keeld ei mõjuta järgmist:

- direktiivis 2011/7/EL sätestatud hilinevad maksmise tagajärgede ja hilinevad maksmise korral võetavate meetmete suhtes kohaldatakse kõnealusel direktiivis sätestatud makseperioodidest erandina käesolevas direktiivis sätestatud makseperioode;
- ostja ja tarnija võimalus leppida kokku väärtuse jaotamise klauslis määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 172a tähenduses.

Esimese lõigu punktis a osutatud keeldu ei kohaldata järgmiste maksete suhtes:

- ostja poolt tarnijale tehtud maksed, kui need maksed on tehtud koolikava raames vastavalt määruse (EL) nr 1308/2013 artiklile 23;
- maksed, mille on teinud direktiivi 2011/7/EL artikli 4 lõike 4 punkti b kohaselt tervishoiuteenuseid osutavad avalik-õiguslikud isikud;
- maksed, mis on tehtud veini valmistamiseks kasutatavate viinamarjade või viinamarjavirde tarnijate ja nende otseostjate vahel sõlmitud tarnelepingute alusel, tingimusel et
 - i) müügitehingute maksetingimused on kindlaks määratud standardlepingutes, mis on muudetud siduvaks määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 164 kohaselt enne 1. jaanuari 2019 ning liikmesriigid uuendavad standardlepingute laiendamist alates kõnealuselst kuupäevast, ilma et see muudaks oluliselt maksetingimusi viinamarjade või viinamarjavirde tarnijate kahjuks, ning
 - ii) veini valmistamiseks kasutatavate viinamarjade või viinamarjavirde tarnijate ja nende otseostjate vahelised tarnelepingud on mitmeaastased või muutuvad mitmeaastaseks.

2. Liikmesriigid tagavad, et keelustatakse vähemalt kõik järgmised kaubandustavad, välja arvatud juhul, kui nende suhtes on eelnevalt selgelt ja ühemõtteliselt tarnelepingus või järgnevas tarnija ja ostja vahel sõlmitud lepingus kokku lepitud:

- a) ostja tagastab tarnijale müümata jäänud põllumajandustooded ja toiduained, ilma et ta maksaks nimetatud müümata jäänud toodete või nimetatud toodete kõrvaldamise või mõlema eest;
- b) tarnijalt nõutakse tasu tema põllumajandustoodete ja toiduainete ladustamise, väljapanemise, kaubaloetellu lisamise või turul kättesaadavaks tegemise eest;
- c) ostja nõuab, et tarnija kannaks kõik või osa ostja poolt müügiedenduse käigus müüdavate põllumajandustoodete ja toiduainete allahindluse kuludest;
- d) ostja nõuab, et tarnija kannaks ostja poolt müüdavate põllumajandustoodete ja toiduainete turundamise kulud;
- e) ostja nõuab, et tarnija kannaks ostja poolt müüdavate põllumajandustoodete ja toiduainete turustamise kulud;
- f) ostja nõuab, et tarnija kannaks tarnija toodete müügiks kasutatavate müügiialade kordaseadmise eest personalile tasutavad kulud.

Liikmesriigid tagavad, et esimese lõigu punktis c osutatud kaubandustava on keelatud, välja arvatud juhul, kui ostja, kes on müügiedenduse algatajaks, määrab enne müügiedenduse algust kindlaks müügiedenduse ajavahemiku ja allahindlusega tellitavate põllumajandustoodete ja toiduainete eeldatava koguse.

▼B

3. Kui ostja nõuab lõike 2 esimese lõigu punktis b, c, d, e või f osutatud olukordades tasu maksmist, esitab ostja tarnijale viimase nõudmisel kirjalikult hinnangulise maksesumma ühiku kohta või üldise maksete summa, olenevalt sellest, kumb on asjakohane, ning kui tege mist on lõike 2 esimese lõigu punktis b, d, e või f osutatud olukordadega, esitab ostja tarnijale kirjalikult ka hinnangulised kulud ja nende kulude põhjenduse.

4. Liikmesriigid tagavad, et lõigetes 1 ja 2 sätestatud keelud on üldist kehtivust omavad sätted, mida kohaldatakse igas nende keeldude kohaldamisalasse kuuluvas olukorras, olenemata sellest, millist õigust poolte vahel tarnelepingu suhtes muidu kohaldatakse.

*Artikkel 4***Nõuete täitmise eest vastutavate asutuste määramine**

1. Iga liikmesriik määrab vähemalt ühe asutuse, kes tagab artiklis 3 sätestatud keeldude järgimise riigi tasandil (edaspidi „nõuete täitmise eest vastutav asutus“), ja teavitab sellisest määramisest komisjoni.

2. Kui liikmesriik määrab oma territooriumil rohkem kui ühe nõuete täitmise eest vastutava asutuse, määrab ta ühtse kontaktpunkti koostöö tegemiseks nõuete täitmise eest vastutavate asutuste vahel ja komisjoniga.

*Artikkel 5***Kaebused ja konfidentsiaalsus**

1. Tarnija võib esitada kaebuse kas tarnija elu- või asutamiskoha liikmesriigi nõuete täitmise eest vastutavale asutusele või selle liikmesriigi nõuete täitmise eest vastutavale asutusele, kus on ostja, kelle puhul kahtlustatakse keelatud kaubandustava kasutamist, elu- või asutamiskoht. Nõuete täitmise eest vastutav asutus, kellele kaebus esitati, on pädev jõustama artiklis 3 sätestatud keelde.

2. Kaebusi võivad oma liikmete või asjakohastel juhtudel oma liikmete taotlusel esitada tootjaorganisatsioonid, muud tarnijaorganisatsioonid ja selliste organisatsioonide liidud, kelle liikmed või liikmete liikmed leiavad, et keelatud kaubandustava neid mõjutab. Muudel organisatsioonidel, kellel on õigustatud huvi esindada tarnijaid, on õigus esitada kaebus tarnija taotluse korral ja tarnija huvides, tingimusel et sellised organisatsioonid on sõltumatud mittetulundusühingud.

3. Liikmesriigid tagavad, et kaebuse esitaja nõudmisel võtab nõuete täitmise eest vastutav asutus meetmeid, mis on vajalikud, et tagada kaebuse esitaja või lõikes 2 osutatud liikmete või tarnijate identiteedi asjakohane kaitse ja mis tahes muu sellise teabe konfidentsiaalsust, mille avalikustamine võib kaebuse esitaja arvates tema või nimetatud liikmete või tarnijate huve kahjustada. Kaebuse esitaja märgib ära kogu teabe, mille puhul ta konfidentsiaalsust nõuab.

4. Liikmesriigid tagavad, et nõuete täitmise eest vastutav asutus, kellele kaebus esitati, teavitab kaebuse esitajat mõistliku aja jooksul pärast kaebuse saamist sellest, kuidas ta kavatseb kaebust menetleda.

5. Liikmesriigid tagavad, et kui nõuete täitmise eest vastutav asutus leiab, et kaebuse põhjal meetmete võtmiseks ei ole piisavalt alust, teavitab ta kaebuse esitajat oma seisukoha põhjustest mõistliku aja jooksul pärast kaebuse saamist.

▼B

6. Liikmesriigid tagavad, et kui nõuete täitmise eest vastutav asutus leiab, et kaebuse põhjal meetmete võtmiseks on piisav alus, siis ta algatab kaebuse uurimise ja viib uurimise lõpule mõistliku aja jooksul.

7. Liikmesriigid tagavad, et kui nõuete täitmise eest vastutav asutus leiab, et ostja on rikkunud artiklis 3 osutatud keelde, nõuab ta ostjalt keelatud kaubandustava kasutamise lõpetamist.

*Artikkel 6***Nõuete täitmise eest vastutavate asutuste volitused**

1. Liikmesriigid tagavad, et igal nende nõuete täitmise eest vastutaval asutusel on oma ülesannete täitmiseks vajalikud vahendid ja eksperdi-teadmised, ning annavad nõuete täitmise eest vastutavale asutusele järgmised õigused:

- a) õigus algatada ja läbi viia uurimisi omal algatusel või kaebuse põhjal;
- b) õigus nõuda ostjatelt ja tarnijatelt kogu vajaliku teabe esitamist, et viia läbi keelatud kaubandustavadega seotud uurimisi;
- c) õigus korraldada uurimiste raames ette teatamata kohapealseid kontrole kooskõlas riigisiseste normide ja menetlustega;
- d) õigus teha otsuseid, millega tuvastatakse artiklis 3 sätestatud keeldude rikkumisi ja nõutakse ostjalt keelatud kaubandustava kasutamise lõpetamist; nõuete täitmise eest vastutav asutus võib keelduda sellise otsuse tegemisest, kui sellega kaasneks risk avaldada kaebuse esitaja identiteet või muu teave, mille avalikustamist peab kaebuse esitaja oma huve kahjustavaks ning tingimusel, et kaebuse esitaja on sellise teabe artikli 5 lõike 3 kohaselt ära märkinud;
- e) õigus algatada kooskõlas riigisiseste normide ja menetlustega menetlusi, et määrata õigusrikkumise toimepanijale trahve ja muid sama tõhusaid karistusi ning võtta ajutisi meetmeid;
- f) õigus avaldada korrapäraselt punktide d ja e alusel tehtud otsuseid.

Esimese lõigu punktis e osutatud karistused peavad rikkumise laadi, kestust, kordumist ja raskust arvesse võttes olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

2. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 osutatud õiguste kasutamisel järgitakse kaitseõiguse osas asjakohaseid kaitsemeetmeid kooskõlas liidu õiguse üldpõhimõtetega ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga, sealhulgas juhul, kui kaebuse esitaja taotleb artikli 5 lõike 3 kohaselt teabe käsitamist konfidentsiaalsena.

*Artikkel 7***Alternatiivne vaidluste lahendamine**

Ilma et see piiraks tarnijate õigust esitada kaebus artikli 5 kohaselt ning ilma et see piiraks artikli 6 kohaseid nõuete täitmise eest vastutava asutuse õigusi, võivad liikmesriigid edendada vaidluste tõhusa ja sõltumatu lahendamise mehhanismi, näiteks vahendusmenetluse vabatahtlikku kasutamist, eesmärgiga lahendada tarnijate ja ostjate vahelised vaidlused seoses ebaausate kaubandustavade kasutamisega ostja poolt.

*Artikkel 8***Nõuete täitmise eest vastutavate asutuste vaheline koostöö**

1. Liikmesriigid tagavad, et nõuete täitmise eest vastutavad asutused teevad omavahel ja komisjoniga tõhusalt koostööd ja abistavad üksteist vastastikku piiriülese mõõtmega uurimistes.

▼B

2. Nõuete täitmise eest vastutavad asutused saavad vähemalt kord aastas kokku, et arutada käesoleva direktiivi kohaldamist, võttes aluseks artikli 10 lõikes 2 osutatud aastaaruanded. Nõuete täitmise eest vastutavad asutused arutavad parimaid tavasid, uusi juhtumeid ja uusi arengusuundi põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahelas kasutatavate ebaausate kaubandustavade valdkonnas ning vahetavad teavet, eeskätt seoses rakendusmeetmetega, mida nad on võtnud vastavalt käesolevale direktiivile ja oma nõuete täitmist puudutavatele tavadele. Nõuete täitmise eest vastutavad asutused võivad võtta vastu soovitusi, et julgustada käesoleva direktiivi järjepidevat kohaldamist ja parandada nõuete tagamiseks võetavaid meetmeid. Komisjon osaleb nende kohtumiste korraldamises.

3. Komisjon loob veebisaidi, mis võimaldab nõuete täitmise eest vastutavatel asutustel vahetada teavet omavahel ja komisjoniga, eelkõige seoses iga-aastaste koosolekutega, ja haldab seda veebisaiti. Komisjon loob avaliku veebisaidi, kus on esitatud määratud nõuete täitmise eest vastutavate asutuste kontaktandmed ja lingid riiklike nõuete täitmise eest vastutavate asutuste või liikmesriikide muude asutuste veebisaitidele, ning mis sisaldab artikli 13 lõikes 1 osutatud meetmeid käesoleva direktiivi ülevõtmise kohta.

*Artikkel 9***Riigisisesed normid**

1. Liikmesriigid võivad ulatuslikuma kaitse tagamiseks jätta kehtima või kehtestada käesolevas direktiivis sätestatud rangemaid norme, mille eesmärk on võidelda ebaausate kaubandustavadega, tingimusel et need riigisisesed normid on kooskõlas siseturu toimimise normidega.

2. Käesolev direktiiv ei piira selliste riigisisesete normide kohaldamist, mille eesmärk on võidelda käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja jäävate ebaausate kaubandustavadega, kui need normid on kooskõlas siseturu toimimise normidega.

*Artikkel 10***Aruandlus**

1. Liikmesriigid tagavad, et nõuete täitmise eest vastutavad asutused avaldavad igal aastal aruande oma tegevuse kohta, mis kuulub käesoleva direktiivi kohaldamisalasse; aruandes märgitakse muu hulgas vastu võetud kaebuste ning eelmisel aastal algatatud ja lõpetatud uurimiste arv. Iga lõpetatud uurimise kohta esitatakse aruandes kokkuvõte ning kirjeldatakse uurimise sisu, tulemusi ja kui see on kohane, tehtud otsuseid, kohaldades artikli 5 lõikes 3 sätestatud konfidentsiaalsusnõudeid.

2. Liikmesriigid saavad komisjonile iga aasta 15. märtsiks aruande, milles käsitletakse ettevõtjatevahelisi ebaausaid kaubandustavasid põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahelas. Kõnealune aruanne sisaldab eelkõige kõiki asjakohaseid andmeid käesoleva direktiiviga ette nähtud normide kohaldamise ja nende täitmise tagamise kohta asjaomasel liikmesriigis eelmisel aastal.

3. Komisjon võib vastu võtta rakendusakte, milles sätestatakse

- a) normid teabe kohta, mis on vajalikud lõike 2 kohaldamiseks;
- b) liikmesriikide poolt komisjonile esitatava teabe haldamise kord ning normid teabe sisu ja vormi kohta;

▼B

- c) teabe või dokumentide liikmesriikidele, rahvusvahelistele organisatsioonidele, kolmanda riigi pädevatele asutustele või avalikkusele edastamise või kättesaadavaks tegemise kord, võttes arvesse põllumajandustootjate ja ettevõtjate isikuandmete kaitset ning õigustatud huvi kaitsta oma ärisaladusi.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 11 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

*Artikkel 11***Komiteemenetlus**

1. Komisjoni abistab põllumajandusturgude ühise korralduse komitee, mis on loodud määruse (EL) nr 1308/2013 artikliga 229. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

*Artikkel 12***Hindamine**

1. Komisjon teeb 1. novembriks 2025 direktiivi esimese hindamise ja esitab aruande kõnealuse hindamise peamiste järelduste kohta Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele. Aruandele lisatakse asjakohasel juhul seadusandlikud ettepanekud.
2. Hindamisel hinnatakse vähemalt
 - a) selliste riigi tasandil rakendatud meetmete tõhusust, mille eesmärk on võidelda ebaausate kaubandustavadega põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahelas;
 - b) pädevate nõuete täitmise eest vastutavate asutuste vahelise koostöö tõhusust ja kui see on kohane, määratakse kindlaks sellise koostöö parandamise viisid.
3. Komisjon tugineb lõikes 1 osutatud aruandes artikli 10 lõikes 2 osutatud iga-aastastele aruannetele. Vajaduse korral võib komisjon nõuda liikmesriikidelt täiendavat teavet, sealhulgas teavet riigi tasandil rakendatud meetmete tõhususe kohta ning koostöö ja vastastikkuse abi tõhususe kohta.
4. Komisjon esitab 1. novembriks 2021 vahearuande käesoleva direktiivi ülevõtmise ja rakendamise seisu kohta Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele.

*Artikkel 13***Ülevõtmine**

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 1. maiks 2021. Liikmesriigid edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Nad hakkavad kõnealuseid norme kohaldama hiljemalt 1. novembril 2021.

▼B

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste riigisiseste õigusnormide teksti.

Artikkel 14

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub viiendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 15

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.